

آیا مادورو در قدرت می‌ماند؟

چند روز دیگر در ۲۸ جولای، نزدیک به ۲۱ میلیون رای‌دهنده رئیس‌جمهور و معاون او را در باترین رقابت ونزوئلا در بیش از یک دهه تعیین خواهند کرد. نیکولاس مادورو، رئیس‌جمهور خودکامه ونزوئلا به دنبال سومین دوره ۶ ساله خود مقابل رقیب اصلی خود، ادموندو گونزالز اروتیا و ۸ نامزد دیگر است. در دوران حکومت مادورو شرایط اقتصادی ونزوئلا نسبت به قبل بدتر و بدتر شد، فضای سیاسی بسته شد و بسیاری از ونزوئلایی‌ها دیگر به پای صندوق‌های رای نیامدند. نزدیک به ۸ میلیون نفر با حدود یک‌پنجم جمعیت از سال ۲۰۱۳ که مادورو روی کار آمد، از کشور مهاجرت کردند و یکی از بزرگترین آمار مهاجرت در جهان را رقم زدند. اکثریت در آمریکای لاتین و کارائیب باقی ماندند؛ نزدیک به ۳ میلیون در کشور همسایه کلمبیا زندگی می‌کنند.

ادموندو گونزالز اورتیا دیپلماتی بازنشسته و تقریباً تازه‌وارد در سیاست‌های انتخاباتی است و در نظرسنجی‌ها پیشرفت قابل توجهی داشته است.

نیکولاس مادورو که از سال ۲۰۱۳ به ریاست‌جمهوری رسیده، در بیشتر نظرسنجی‌های مستقل با اختلاف ۲۰ نقطه درصد پس از گونزالز اورتیا قرار می‌گیرد، البته برخی از گزارش‌ها از کاهش این اختلاف از دسامبر سال گذشته خبر می‌دهند. دموکراسی، اقتصاد، مهاجرت زمینه‌های اصلی رقابت نامزدها به‌شمار می‌روند. اپوزیسیون ونزوئلا از سال ۲۰۱۵ از صحنه انتخابات حذف شده بودند. دولت اکثر نامزدهای جدی را از شرکت در رقابت‌ها ممنوع کرده بود، دیگران را مورد ارباب قرار می‌داد و در آراء تقلب می‌کرد. در اکتبر ۲۰۲۳، مادورو با اپوزیسیون موافقت کرد تا انتخاباتی رقابتی و با نظارت بین‌المللی در نیمه دوم سال ۲۰۲۴ برگزار کند. در عوض، آمریکا تحریم‌های نفت و گاز ونزوئلا، منبع اصلی صادرات و درآمد این کشور را به مدت ۶ ماه لغو کند، البته به این شرط که اگر مادورو به تعهدات دموکراتیک خود عمل نکند، دوباره اعمال می‌شوند. اپوزیسیون ونزوئلا برای حمایت از ماریا کورینا ماچادو، قانون‌گذاری پیشین و منتقد ریاست‌جمهوری اجماع کردند. اما در ژانویه ۲۰۲۴، دیوان عالی تحت کنترل دولت مادورو، نامزدی ماچادو را به دلیل کلاهبرداری، عدم پرداخت مالیات و حمایت از تحریم‌ها آمریکا، ممنوع کرد.

ونزوئلا از سال ۲۰۱۳، انتخابات آزاد و منصفانه‌ای نداشته است. در آن زمان مادورو با اختلافی بسیار کم از رقیب خود هنری کاپریلز برنده شد. با اینکه نظرسنجی‌ها نشان می‌دهند گونزالز اورتیا رقیبی واقعی برای مادورو است اما نتیجه‌ای دموکراتیک همچنان قابل تضمین نیست، چنانچه احتمال مخدوش کردن آراء، دستگیری روزنامه‌نگاران و حامیان اپوزیسیون و ممنوعیت دیگران از داشتن پست و مقام وجود دارد.

بسیاری از واجدان شرایط رای نخواهند داد، از میان جمعیت حدوداً ۳۰ میلیون، مقامات الکتورال ملی ادعا می‌کنند که حدود ۲۱ میلیون ونزوئلایی، یا اکثریت ونزوئلایی‌ها بالای ۱۸ سال، برای رای‌گیری ثبت‌نام کرده‌اند. اما سازمان‌های جامعه مدنی مستقل و نظرسنجی‌ها تخمین می‌زنند که دست‌کم ۸ میلیون واجد شرایط نمی‌توانند ثبت‌نام کنند چون با مشکلات فنی، الزامات سختگیرانه، اطلاعات ناکافی روبه‌رو هستند یا برای شهروندانی که خارج از کشور زندگی می‌کنند، تعداد کارکنان کنسولی محدود است. از میان ۴ میلیون رای‌دهنده ونزوئلایی که خارج از کشور زندگی می‌کنند، فقط ۶۹ هزار نفر ثبت‌نام کرده‌اند.

فقدان نظارت مستقل می‌تواند سپهری را در برابر نتیجه غیرمنصفانه از بررسی‌های دقیق باشد. در ماه می، مقامات الکتورال دعوت خود از ماموریت نظارت الکتورال اتحادیه اروپا را به دلیل ادامه تحریم‌ها لغو کردند. کلمبیا و برزیل هر کدام از فرستادن تیم‌های نظارتی امتناع کردند. در نتیجه فقط تیم آمریکایی مرکز کارتر و سازمان ملل را به‌عنوان ناظران بین‌المللی باقی می‌مانند که دسترسی محدودی دارند.

اگر انتخابات رقابتی آزاد و منصفانه باشد، مادورو بازنده انتخابات خواهد بود. با اینکه گونزالز اورتیا از ماچادو کمتر شناخته شده است، اما دو ماه پس از آغاز کمپین‌اش ۵۰ درصد در نظرسنجی‌ها بالاتر رفت. ماچادو که در انتخابات مقدماتی حزب اپوزیسیون بیش از ۹۰ درصد آراء را به‌دست آورد از گونزالز اورتیا حمایت کرده و در سراسر کشور برای او کمپین برگزار می‌کند و در حالی که گونزالز اورتیا نسبتاً زندگی خصوصی خود را حفظ می‌کند، به تقویت پروفایل او کمک می‌کند. اگر مادورو در انتخابات بازنده باشد، می‌تواند برای گذار صلح‌آمیز قدرت با اپوزیسیون مذاکره کند. اما احتمالاً در شرایطی کناره‌گیری می‌کند که اپوزیسیون یک استراتژی خروجی اجرایی را نشان دهد.

یاسمن طاهریان
خبرنگار گروه بین‌الملل

با گذشت دو سال از حمله روسیه به اوکراین، کمبود نیرو و کمبود سلاح باعث شده تا اوکراین در این جنگ فرسایشی از هر ابتکاری استفاده کند تا بتواند آسیب‌پذیری خود را کاهش دهد. این جست‌وجو به ظهور ربات‌های قاتل و به‌کارگیری از هوش مصنوعی در میدان نبرد منجر شده است. دولت‌های سراسر جهان برای رسیدن به فناوری‌های نوظهور و مخرب با یکدیگر در رقابت‌اند و با اثرات عمیق و دگرگون‌کننده هوش مصنوعی دست و پنجه نرم می‌کنند. در این میان، کمپانی‌های فناوری که به‌دنبال سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر در مدل‌های بنیادی می‌گردند، وارد رقابت‌های تسلیحاتی در حوزه هوش مصنوعی مولد شده‌اند که میلیاردها دلار ارزش دارد. در مبارزه برای برتری اقتصادی و رقابت بر سر استانداردهای اخلاقی، موازنه قدرت در جهان متزلزل شده است. هوش مصنوعی چگونه جنگ‌های مدرن را تغییر شکل داده است؟

در فقدان چارچوب جامع جهانی برای به‌کارگیری از هوش مصنوعی در عملیات نظامی، خلأ خطرناکی در قوانین مربوط به آن ایجاد شده است. این شکاف، پرونده قوی فناوری را بدون بررسی باقی می‌گذارد، خطری برای صلح و امنیت بین‌المللی ایجاد می‌کند، اشاعه سلاح‌ها را تشدید می‌کند و قوانین بین‌المللی را به چالش می‌کشد.

در حالی که کشورها و کمپانی‌های بزرگ به‌دنبال چیره شدن در حوزه هوش مصنوعی هستند، چشم‌انداز ژئوپلیتیکی سرشار از تنش است. در نتیجه حس فوریتی در میان سازمان‌های بین‌المللی، دانشمندان و محققان به‌وجود آمده است که دلیل آن به پتانسیل پیشرفت‌های هوش مصنوعی از جمله اپلیکیشن‌های اخلاق‌گر در حوزه نظامی برمی‌گردد.

▾ ربات‌های قاتل

یکی از ایده‌های ترسناک این است که نیروهای نظامی سراسر جهان می‌توانند از سلاح خودکار مثل ربات‌های قاتل استفاده کنند. گزارش پال مزور، خبرنگار نیویورک‌تایمز نشان می‌دهد این اتفاق هم‌اکنون در حال رخ دادن است. مزور در یادگست دلی نیویورک‌تایمز می‌گوید زمانی که برای اولین بار در این‌باره گزارش تهیه می‌کردم، بیشتر شبیه فیلم‌های ژانر علمی-تخیلی بود. وقتی تصور می‌کنید هوش مصنوعی فردی را دنبال می‌کند و او را به‌قتل می‌رساند شما را یا یاد «ترمیناتور» و «آرنولد شوارتزنگر می‌اندازد که همانند یک ربات افسراد را دنبال می‌کند یا رایانه «هال» در فیلم «۲۰۰۱: یک ادیسه فضایی»، رباتی همه‌چیزدان که می‌تواند در سفینه فضایی مردم را به قتل برساند. موضوع این است که نسخه‌های اولیه این فناوری که ما را به این مرحله می‌رسانند، هم‌اکنون توسعه پیدا کرده‌اند.

▾ اوکراین، آزمایشگاه سلاح‌های مجهز به هوش مصنوعی

این ربات‌ها حالا در اوکراین توسعه پیدا کرده‌اند. اوکراین به‌نوعی به مرکز توسعه این نوع از فناوری‌های نظامی خودکار در مقیاس بزرگ تبدیل شده است. آنها اساساً انواع کاربردهای نظامی جدید را برای هوش مصنوعی پیدا می‌کنند.

مزور در پاسخ به این سوال که چرا این تسلیحات در اوکراین به کار گرفته می‌شوند، می‌گوید: «شاید مهم‌ترین دلیل آن

جنگ فرسایشی یعنی درگیری

هرروزه. این بدان معنی است که هر

روز قابلیت آزمایش این سلاح‌ها وجود

دارد؛ می‌شود هر

روز آنها را امتحان، دستکاری، تعمیر و

تقویت کرد. پس اگر

آزمایشگاهی به این وسعت وجود داشته

باشد تا تسلیحات مورد آزمایش قرار

بگیرند و راهکارهایی برای مرگبارتر کردن

هوش مصنوعی پیدا شود، کمک

مؤثری در این نبرد به حساب می‌آید.

این است که آنها با کمبود سلاح مواجه‌اند. «تسلیحات مورد نیاز اوکراین که از آمریکا یا اروپا ارسال می‌شوند، لزوماً سریع یا در زمان پیش‌بینی شده به‌دست اوکراینی‌ها نمی‌رسد. به گفته مزور آنها باید از هر چیزی که به‌دست‌شان می‌رسد برای مبارزه در جنگ استفاده کنند. پس برای ساخت تسلیحات جدید و کارآمد به فناوری مصرفی و تکنولوژی‌های نوظهور مثل هوش مصنوعی روی می‌آورند. نکته دوم این است که آنها دچار کمبود نیروی انسانی‌اند. چنانچه مجبور باشید از تمامی سنگرهای خود دفاع کنید ولی به‌اندازه روس‌ها نیروی انسانی نداشته باشید، باید به نوآوری‌هایی روی بیاورید که مشکل را حل کند.

چه چیزی بهتر از مسلسل‌های خودکار یا پهپاد؟ به‌گفته مزور شاید آنچه مردم درک نمی‌کنند این است که اوکراین مدت‌هاست به مرکز صنایع مبتنی بر فناوری در جهان تبدیل شده. بسیاری از اپلیکیشن‌هایی که هر روز از آنها استفاده می‌کنید احتمالاً تا حدی از سوی مهندسان حاضر در اوکراین کدگذاری شده‌اند. پس کدگذاران متعدد و بسیاری از کارشناسان با مهارت‌نگاهی به توانایی‌هایشان می‌اندازند و با خود می‌گویند باید از ساخت اپلیکیشن‌های دوست‌یابی به این برسیم که چگونه جلوی پیشروی روس‌ها بایستیم. این به‌معنی ساخت سلاح‌های جدید است.

نکته آخر و بسیار مهم این است که این‌یک جنگ فرسایشی است. جنگ فرسایشی یعنی درگیری هرروزه. این بدان معنی است که هر روز قابلیت آزمایش این سلاح‌ها وجود دارد؛ می‌شود هر روز آنها را امتحان، دستکاری، تعمیر و تقویت کرد. پس اگر آزمایشگاهی به این وسعت وجود داشته باشد تا تسلیحات مورد آزمایش قرار بگیرند و راهکارهایی برای مرگبارتر کردن هوش مصنوعی پیدا شود، کمک مؤثری در این نبرد به حساب می‌آید.

تمام این شرایط اوکراین را به بهترین محل ساخت و تولید این نوع فناوری تبدیل می‌کند. مزور در ماه می به اوکراین سفر کرده و با تعداد زیادی از استارت‌آپ‌ها و برنامه‌نویسان و سربازانی که از این فناوری استفاده می‌کنند، دیدار کرده است. برای مزور تکان‌دهنده‌ترین لحظه نه در خط مقدم بلکه در پارکی در حومه کی‌یف اتفاق افتاد. چندین نفر حدوداً ۲۰ ساله و یکی نوجوان، کمپانی را بنا کرده‌اند که پهپادهای خودکار می‌سازد. آنها با موتورسیکلت‌هایشان به این پارک آمدند و مزور را با خود به مکانی بردند و پهپاد کوچکی را از جعبه‌اش بیرون آوردند. این پهپاد ۴ پروانه داشت و به‌نوعی نسخه کوچکتر یک پهپاد معمولی است که در سفر و یا جشن عروسی با آن عکاسی می‌کنند.

آنها سپس کیفی را باز کردند که روی آن صفحه‌نمایش داشت و توضیح دادند که صفحه مدار بسیار کوچکی را از یک کامپیوتر کوچک گرفته‌اند و نرم‌افزاری را روی آن قرار دادند که اجازه می‌دهد آن پهپاد کوچک بتواند تانک، قطعه‌ای از گلوله یا حتی یک انسان را دنبال و سپس به آن اصابت کند.

نبرد ربات‌ها

اوکراین به آزمایشگاه سلاح‌های خودکار و پهپاد

ایده این است که اگر گلوله‌ای زیر آن نصب کنید، به چیزی شبیه موشک تبدیل می‌شود. این گروه نتیجه کار خود را به مزور نشان دادند. مدیرعامل این گروه کلاه ایمنی خود را بر سر گذاشت، موتورسیکلت را روشن کرد و به‌عنوان هدف در جاده‌ای گلی در مسیری پیچ‌وپیچ شروع به حرکت کرد. یکی از اعضای تیم پهپاد را پرواز می‌دهد و بالای سر موتورسیکلت حرکت می‌کند. او ضربدر روی صفحه نمایش را روی موتورسیکلت قرار می‌دهد. در این نقطه، ربات ادامه عملیات را در اختیار می‌گیرد. پهپاد به‌دنبال موتورسیکلت می‌رود و نزدیک و نزدیک‌تر می‌شود. این تصاویر را می‌توان روی صفحه نمایش مشاهده کرد. فاصله پهپاد به موتورسیکلت نزدیک و نزدیک‌تر می‌شود. در نهایت دکمه‌ای زده می‌شود و دستگاه را از حالت خودکار خارج می‌کنند. پهپاد هم دوباره به آسمان برمی‌گردد. این لحظه‌ای خوش‌آیندی برای اعضای تیم بود که می‌توانستند مدیرعامل خود را تعقیب کنند. اما حقیقت تلخ‌تر این است که اگر این پهپاد به گلوله‌ای مجهز بود و آنها آن را با یک دکمه از حالت خودکار خارج نمی‌کردند، مدیرعامل الان زنده نبود. این همان فناوری است که توسط سربازان در خط مقدم برای هدف قرار دادن روس‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

آنچه دیده می‌شود این است که کامپیوتر در دنبال کردن و هدف قرار دادن مدیرعاملی که روی موتورسیکلت تغییر مسیر می‌دهد کنترل را از دست جوانان استارت‌آپی خارج می‌کند. این همان موضوعی است که این فناوری را قدرتمند می‌کند. این یک پهپاد از راه دور نیست. این پهپادی است که قدرت خود را از هوش مصنوعی می‌گیرد و قضاوت‌های خودش را دارد.

آنچه باید در باره این افراد درک کرد این است که آنها کار خارق‌العاده‌ای انجام نمی‌دهند. آنها از کدهای ساده‌ای که موجودند، استفاده می‌کنند، آن را با داده‌های جدیدی از جنگ ترکیب می‌کنند و سلاح کاملاً جدید و متفاوتی را تولید می‌کنند. مزیت این سیستم خودکار نسبت به پهپادهای کوچک در پارزیت‌های رادیویی است. اگر سیگنال‌های میان خلبان و پهپاد را از بین ببرد می‌تواند مانع از حمله پهپاد به سیستم تسلیحاتی گران‌قیمت خود شود. اما در این مورد، مهم نیست که خلبان چه می‌بیند. به‌محض قفل شدن روی هدف، با کمک این نرم‌افزار هوش مصنوعی، پهپاد به کار خود ادامه می‌دهد. در صورتی می‌توانید آن را متوقف کنید که به آن شلیک کنید. به گفته خبرنگار نیویورک‌تایمز این‌ها نوعی پهپادهای کامی‌کاز خودکارند.

قدم بعدی ساخت دسته‌ای از چندین پهپادهای کامی‌کاز هست. فقط چند کمپانی وجود دارند که این پهپادها را می‌سازند. آنچه در حال آزمایش است یک پهپاد ۴ پروانه‌ای است که بر میدان جنگ نظاره می‌کند.

